

Antropologija
Arheologija
Arhitektura
Crnom Gorom
Dijaspora
Film / Pozorište
Humor, satira i karikatura
Istorija
Književnost
Likovna umjetnost
Muzika
Religija
Strip

Iz knjige srpskog istoričara Relje Novakovića:

У погледу првобитног географског језгра Србије, односно српске државе, остајемо и даље у приличној мери у неизвесности.

Та неизвесност потиче још од наших основних извора, од засад непознатог састављача тридесетог поглавља DAI и од самог Порфирогенита. Реч је о приморским областима и о спомену Србије ("садашње" и "покрштене").

Док цар-писац за становнике приморских области, и то Паганије, Захумља, Травуније са Конављем, каже да су пореклом Срби од оних Срба који су у Далмацију дошли, наводно, за време цара Ираклија, састављач 30. главе DAI, описујући географске положаје тих истих области, укључујући и Дукљу, као и Хрватску, каже само да се граниче са Србијом. О пореклу њихових становника овај непознати писац не каже ништа. Упадљиво је да ни Порфирогенит не каже којег су порекла били становници Дукље. Наше веровање да је он у глави 32, говорећи о Србима, случајно испустио да каже да су и становници Дукље пореклом Срби, знатно колеба чињеница да цар ни у поглављу 35, посвећеном Дукљанима и земљи у којој сада обитавају, не каже изричито да су пореклом Срби, већ само вели: "Авари су поробили и ову земљу и она је остала пуста, и за цара Ираклија поново је насељена, као и Хрватска, Србија, земља Захумљана, Травунија и Конавље." Дакле, ни податак састављача главе 30. ни Порфирогенов опис не пружају довољно основе за поуздан закључак о пореклу најстаријих словенских становника Дукље. То што се нешто касније о Дукљанима говори као о Србима, а о Дукљи као о делу Србије засад нам не даје за право да то стање преносимо и на VII век. Отуда бисмо радије рекли да о проблему најстаријег словенског становништва Дукље ваља још увек свестрано и подробно размислити.

*“Чини нам се да је и Зеџа, као и Босна, још од самој
јочейка била особена земља. Она је јо осјала кроз
чијаву своју историју без обзира на то што се у
одређеним фазама дуже или краће налазила у склоју
српске државе. Зеџа никад није јосјала Србија...”*

Реља Новаковић

*(Где се налазила Србија од VII до XII века,
Београд, 1981, 389.)*